

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM ve YMM A.Ş.

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

	www.bbdas.com.tr		/bbdas.com.tr		/bogazici_bbdas
	info@bbdas.com.tr		/bogazicibbdas		/company/bogazici-bagimsiz

Hamza ERTEKİN
SMMM / Denetim ve İdare Müdürü
Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM AŞ.
hamzaertekin@bbdas.com.tr

İstanbul, 5 Aralık 2024

ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİ (UTTS) İLE İLGİLİ ZORUNLULUKLARA UYULMAMASININ MÜEYYİDELERİ

I- GETİRİLEN ZORUNLULUĞUN YASAL DAYANAĞI VE MÜEYYİDELERİ:

5/10/2023 tarih 32330 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği” ile; işyerinde kullanılan taşıtların “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemine (UTTS)” kayıt ettirme zorunluluğu getirilmiştir.

21/09/2024 tarih 32669 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No:1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 2)” ile de kapsam genişletilmiştir.

Getirilen bu düzenleme ile; bir taraftan işte kullanılan taşıtlara ve akaryakıt pompası tabancalarına 31.12.2024 tarihine kadar manyetik çip takılmasını zorunluluk haline getirirken, diğer yandan 1.1.2025 tarihinden itibaren kapsamdaki taşıtların akaryakıt/LPG alımlarının bu sistem dahilinde yapılmaması halinde düzenlenecek belgelerin hiç düzenlenmemiş sayılacağı yönünde iki farklı düzenleme içerdiğinden uygulanacak müeyyidelerin neler olabileceği merak edilmektedir.

Yazımızda bu hususlar hakkında açıklayıcı bilgilere yer verilecektir.

Merkez :	Mahmutbey Mah. 2416 Sok. E2 Blok İSTOÇ Aktem Plaza No:4 K:8/58 Bağcılar / İSTANBUL	Tel: 0 212 433 83 00	Fax: 0 212 433 83 03				
Antalya İrtibat :	Etiler Mah. 832 Sok. Arat İş Merkezi K:8 No:4/20 Muratpaşa / ANTALYA	Tel: 0 242 248 26 06	Fax: 0 242 248 66 03				
Kayseri İrtibat :	Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Sütsever Apt. No:55/11 K:6 Kocasinan / KAYSERİ	Tel: 0 352 220 50 30	Fax: 0 352 220 50 40				
Bursa İrtibat :	İhsaniye Mah. İzmir Yolu Cad. No:110/A D:8 Nilüfer / BURSA	Tel: 0 224 240 09 07	Fax: 0 224 240 09 07				
Bolu İrtibat :	Kıraçayır Mah. İzzet Baysal Cad. Güler 2 İş Hanı No:88 Kat:2/47 BOLU	Tel: 0 374 210 10 28	Fax: 0 374 210 10 29				
Fethiye İrtibat :	Akarca Mah. Tarık Maro Cad. No:18/1 Fethiye /MUĞLA	Tel: 0 507 182 76 79					
Ticaret Sicil No :	700923	Mersis No :	0470058081600010	Web :	www.bbdas.com.tr	E-mail :	info@bbdas.com.tr

II- İŞTE KULLANILAN TAŞITLAR İÇİN GETİRİLEN ZORUNLULUK:

İşte kullanılan taşıtlara (aktife kayıtlı olanlar ile kiralanıp kullanılanlar dahil) 31.12.2024 tarihine kadar Darphanenin www.utts.gov.tr adresinde yer alan sistemine kayıt ettirilme, araç depo girişlerine taşıt tanıma birimi (TTB) çipi taktırma ve 1.1.2025 tarihinden itibaren ise, bu taşıtlara akaryakıt veya LPG teslimlerinde getirilen sistem dahilinde akaryakıt/LPG alınarak, buna ilişkin ÖKC vb belge alınması gerektiği yönünde düzenleme yapılmıştı. Sisteme kayıt olmadan alınacak akaryakıt veya LPG için düzenlenecek alım belgelerinin hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükmü de yer almaktadır.

Taşıt Tanıma Birimi (TTB): Yakıt verilen taşıtların yakıt depo girişine monte edilebilen ve söküldüğünde tekrar kullanılamayan, taşıta ait plaka bilgisi, mükellefe ilişkin bilgiler gibi hususları hafızasında muhafaza eden ve bu bilgilerin akaryakıt alımı sırasında TTO vasıtasıyla pompa ünitelerinin bağlı olduğu YN Pompa ÖKC'lere otomatik olarak iletilmesine imkân sağlayan taşıtların akaryakıt depo girişine monte edilecek pasif bir devre ve anteni içeren cihazı ifade etmektedir.

III- AKARYAKIT İSTASYONLARINA GETİRİLEN ZORUNLULUK:

Akaryakıt istasyonları, 31/12/2024 tarihine kadar en az bir tane akaryakıt pompası tabancasına, Taşıt Tanıma Okuyucu Sistemi (TTO) çipi taktırmak zorunda olup, 1.1.2025 tarihinden itibaren Taşıt Tanıma Birime (TTB) takılı işte kullanılan taşıtlara akaryakıt ve LPG teslimlerini bu pompalar aracılığı ile yapmaları gerektiği yönünde zorunluluk getirilmişti.

Taşıt Tanıma Okuyucu Cihazı (TTO): TTB üzerindeki bilgileri okuyabilen, okunan bilgilerin YN Pompa ÖKC'lere otomatik olarak iletilmesine imkân sağlayan ve akaryakıt pompası tabancasına takılması gereken manyetik cihazı ifade etmektedir.

IV- GETİRİLEN ZORUNLULUĞA UYULMAMASI HALİNDE UYGULANABİLECEK MÜEYYİDELER:

5/10/2023 tarih 32330 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği" nin aşağıda yer verilen "Cezai Müeyyide" başlıklı 10'uncu maddesine göre getirilen zorunluluğa uyulmaması halinde genel bir ifadeye yer verilmiştir.

"Cezai Müeyyide

MADDE 10- (1) Bu Tebliğde belirlenen usul ve esaslara aykırı hareket eden veya belirlenen sürelerde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümleri uygulanır."

Getirilen bu zorunluluk esas itibariyle 2 farklı düzenlemeyi içerdiğinden, zorunluluğa uyulmaması halinde de 2 farklı müeyyideyi gerektirecektir.

Şöyle ki; getirilen bu düzenleme bir taraftan işte kullanılan taşıtlara ve akaryakıt pompası tabancalarına 31.12.2024 tarihine kadar manyetik çip takılmasını zorunluluk haline getirirken, diğer taraftan 1.1.2025 tarihinden itibaren akaryakıt/LPG alımlarının bu sistem dahilinde yapılmaması durumunda düzenlenecek ÖKC Fişinin veya Faturanın hiç düzenlenmemiş sayılacağı yönünde iki farklı düzenleme içerdiğinden her bir düzenlemeye aykırı fiilin ayrı özel usulsüzlük cezasını gerektirdiği değerlendirilmektedir. İlave olarak, hiç düzenlenmemiş sayılacak belgelerin de işletmeler tarafında gider belgesi olarak kayıtlara almaları da mümkün olmayacaktır.

Getirilen zorunluluğun yasal dayanaklarına göre uygulanabilecek müeyyideler aşağıda başlıklar halinde özetlenmektedir.

1- İşte Kullanılan Taşıtlara Ve Akaryakıt İstasyonlarındaki Yakıt Pompalarına Taktırılması Gereken Çip'in Taktırılması Zorunluluğunun Yasal Dayanağı ve Müeyyideleri:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

– Mükerrer 257 nci maddesinin altıncı fıkrasında, “Maliye Bakanlığı;

6. Vergi güvenliğini sağlamak amacıyla niteliklerini belirleyip onayladığı elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemleri kullandırmaya, bu cihaz ve sistemler vasıtasıyla bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretlerin kullanılmasına ilişkin zorunluluk getirmeye, mükelleflere bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretlerin verilmesinde, mükelleflerin Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu bulunmadığına ilişkin belge arama zorunluluğu getirmeye, bu zorunluluk kapsamına girecek amme alacaklarını tür ve tutar itibarıyla tespit etmeye ve hangi hâllerde bu zorunluluğun aranılmayacağına, bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretlerin basımı, dağıtımı ile sistemin kurulması ve işletilmesi hizmetlerinin, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi olmaksızın, süresi 5 yılı geçmemek üzere ve 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (5 inci maddesinin beşinci fıkrası hariç) hükümleri çerçevesinde; yetkilendirilecek gerçek veya tüzel kişiler tarafından yerine getirilmesine, bu hizmetlerde ve yetkilendirilecek gerçek veya tüzel kişilerde bulunması gereken özellikleri, yetkilendirilecek gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetlerinin yönlendirilmesi, izlenmesi, denetlenmesi, yetkilendirmenin sonlandırılması ve bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

Yetkilidir.”

hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan; 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, ödeme kaydedici cihazların kullanılmalariyla ilgili olarak, bu Kanunla belli edilen hususlar dışında uyulması gereken usul ve esasları belirleme ve bunlarda değişiklik yapma hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, kamu kurum ve kuruluşlarınca usul ve esasları belirlenmek suretiyle kullanılma mecburiyeti getirilen özel etiket ve işaretlerle takip edilmesi öngörülen ürünler için bu kurum ve kuruluşların talebi üzerine izleme sistemlerinin kurulması ve işletilmesiyle ilgili işleri yapmak veya yaptırmak Darphane ve “*Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün*” görevleri arasında sayılmıştır.

VUK'nun Mükerrer 257/6'ıncı maddesinde yer alan yetkiye dayanılarak, Hazine Ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tebliğlerle işte kullanılan taşıtlara ve akaryakıt pompalarına manyetik çip taktırılması zorunluluğu getirilmiştir.

213 Sayılı VUK'nun “Bilgi Vermekten Çekinenler İle 107/A,(7524 Sayılı Kanununun 13 Üncü Maddesiyle Eklenen İbare Yürürlük; 02.08.2024)152/A, 153/A Mükerrer 242, 256, 257, Mükerrer 257 nci Madde Ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A Maddesi Hükümüne Uymayanlar İçin Ceza” başlıklı Mükerrer 355'inci maddesinin 1'inci fıkrasında ise;

“Bu Kanunun 86, 148, 149, 150, mükerrer 242, 256 ve 257 nci maddelerinde yer alan zorunluluklar ile (Değişik: 09/08/2016 - 6728/21 md.) mükerrer 257 nci maddesi ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayan (Kamu idare ve müesseselerinde bilgi verme görevini yerine getirmeyen yöneticiler dahil)”

- olmak üzer mükellef grupları itibariyle uygulanacak özel usulsüzlük cezaları, cezayı gerektiren fiilin işlendiği yıllara göre ayrı ayrı belirlenmiştir.

213 sayılı VUK'nun Mükerrer 257'inci maddesinin 6 numaralı fıkrasında, Maliye Bakanlığı'na verilen vergi güvenliğini sağlamaya yönelik; manyetik bandrol ve etiket kullanılmasına ilişkin zorunluluk getirme yetkisi kapsamında getirilen bu zorunluluk kapsamındaki araçlara Taşit Tanıma Sistemi (TTS) taktırılmaması veya akaryakıt pompa tabancalarına TTO (Taşit Tanıma Okuyucu Cihazı) takılması zorunluluğuna uyulmaması halinde, 2024 yılında işlenen bu fiil nedeniyle aynı Kanun'un Mükerrer 355/1'inci maddesine istinaden mükellefin durumuna göre her bir taşıt için veya akaryakıt istasyonlarına 2024 yılı için belirlenen 5.000 TL - 20.000 TL arasında mükellef grubu dikkate alınarak özel usulsüzlük cezası kesilebilecektir.

VUK Mükerrer 355/1.Maddesine Göre 2024 Yılında Taşıtlara ve Akaryakıt Pompalarına Çip Taktırılmaması Halinde Kesilecek Özel Usulsüzlük Cezaları (Cezalar 2024 Yılında İşlenen Fiiller İçin Geçerli Olup, Sonraki Yıllar İçin Yeniden Değerleme Oranında Artırılarak Uygulanmaktadır)	
Birinci Sınıf Tüccarlar İle Serbest Meslek Erbabı Hakkında	20.000 TL*
İkinci Sınıf Tüccarlar, Defter Tutan Çiftçiler İle Kazancı Basit Usulde Tespit Edilenler Hakkında	10.000 TL *
Yukarıdaki Sütunlarda Yazılı Bulunanlar Dışında Kalanlar Hakkında	5.000 TL*

**2025 Yılı için cezalar 2024 yılı için %43,93 olarak belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacaktır.*

2- 1.1.2025 Tarihinden İtibaren Getirilen Zorunluluk Kapsamına Uygun Alınmayan Akaryakıt ve LPG İçin Düzenlenecek Belgelerin Hiç Düzenlenmemiş Sayılmasının Yasal Dayanağı Ve Müeyyideleri:

5/10/2023 tarih 32330 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ulusal Taşıtların Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği” nin “UTTS kullanılarak yapılan akaryakıt satışlarında belge düzeni” başlıklı 8’inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki gibidir:

“(3) Bu Tebliğ ile TTB takılma zorunluluğu getirilen taşıtlar için, UTTS kapsamında düzenlenmeyen belgeler, 213 sayılı Kanununun 227 nci maddesine istinaden vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.”

Bu düzenlemeye göre; getirilen bu zorunluluk kapsamındaki araçlara Taşıtların Tanıma Sistemi (TTS) taktırılmaması veya akaryakıt pompa tabancalarına TTO (Taşıtların Tanıma Okuyucu Cihazı) takılması zorunluluğuna uyulmaması halinde, 1.1.2025 tarihinden itibaren akaryakıt/LPG teslimlerine yönelik düzenlenecek **belgeler hiç düzenlenmemiş sayılacağından** VUK’nun **353/a-1 ve 2’inci** bentlerine istinaden fiilin işlendiği yıl ve tespit sayısına göre her bir belge için 2024 yılı için geçerli olan 10.000 TL – 100.000 TL arasında özel usulsüzlük cezaları kesilebilecektir. Söz konusu ceza tutarları her yıl için yeniden değerlendirme oranında artırılacağı için, 1.1.2025 tarihinden itibaren usulüne uygun düzenlenmeyecek bu belgeler için **2025 yılı için artırılarak belirlenecek yeni tutarlar uygulanacaktır.**

VUK'nun 353. Maddesine Göre 2 Sayılı Cetvel (Ek:28/7/2024-7524/11 md.) (1.1.2025 Tarihinden İtibaren Getirilen Zorunluluk Kapsamında Düzenlenmeyen Her Bir Belge İçin Tespit Sayısı Dikkate Alınarak Aşağıda Belirtilen Ceza Tutarları %43,93 Olarak Belirlenen Yeniden Değerleme Oranı Dikkate Alınarak Artırılmak Suretiyle Uygulanacaktır)		
Tespit Sayısı	VUK'nun 353'ncü Maddesinin (a) Fıkrasının (1) Numaralı Bendine Göre Ceza Miktarı (Asgari-TL)*	353 'üncü Maddenin (a) Fıkrasının (2) Numaralı Bendine Göre Ceza Miktarı (Asgari-TL)*
İlk Tespit	10.000 TL	10.000 TL
2. Tespit	20.000 TL	20.000 TL
3. Tespit	30.000 TL	30.000 TL
4. Tespit	40.000 TL	40.000 TL
5. Tespit	50.000 TL	50.000 TL
6. Ve Sonraki Tespitlerde	100.000 TL	100.000 TL

**2025 Yılı için cezalar 2024 için %43,93 olarak belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacaktır.*

** Her Bir Belge Nev'ine İlişkin Olarak Her Bir Tespit İçin Azami Ceza Tutarı 1.000.000.-TL yi Geçemez.*

** Her Bir Belge Nev'ine İlişkin Bir Takvim Yılı İçinde Kesilebilecek Azami Ceza Tutarı 10.000.000.-TL yi Geçemez.*

**Tespit Sayısı Da Dikkate Alınarak, Yukarıda Belirlenen Ceza Tutarlarından Az Olmamak Üzere Belgede Yazılması Gereken Tutarın %10'u Oranında Özel Usulsüzlük Cezası Kesilecektir.*

Getirilen Zorunluluk Kapsamında Düzenlenmeyen Belgelerin Gider Olarak Dikkate Alınamayacağı Hususu:

Taşıt tanıma birimi takılma zorunluluğu getirilen taşıtlar için, UTTS kapsamında düzenlenmeyen belgeler, VUK'nun 353/a-1 ve 2'inci bentleri kapsamında hiç düzenlenmemiş sayılacağından, **UTTS üzerinden düzenlenmeyen ÖKC fişleri ve diğer belgeler işletmelerde gider olarak kayıtlara alınamayacaktır.**

V- SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER:

İşte kullanılan aktife kayıtlı ve kiralık taşıtlara getirilen düzenlemeler gereğince en geç 31.12.2024 tarihine kadar çip taktırılması zorunlu hale getirilmiştir.

Aksi halde; hem çip taktırılmamasından dolayı, hem de 1.1.2025 tarihinden itibaren akaryakıt/LPG alımlarında düzenlenecek belgelerin hiç düzenlenmemiş sayılması nedeniyle ayrı ayrı özel usulsüzlük cezası kesilebileceği ve bu belgelerin gider belgesi olarak ticari defterlere işlenememesi nedeniyle gider yapılamayacağı hususlarının çok iyi değerlendirilmesi tavsiye edilmektedir.

Araçların Darphane sistemine tek tek kayıt edilmesi, çiplerin temin edilmesi ve araçlara monte edilecek yetkili firmalardan randevu alınarak taktırılması işlemleri zaman alacağından ileride cezai müeyyidelerle karşılaşılması adına gerekli tedbirlerin alınması yararlı olacaktır.

Bir şirket için 2024 yılında düzenlenmeyen ÖKC Fişi için 20.000 TL Özel Usulsüzlük Cezası gerektirdiğini ve bu tutarın 2025 yılında %43,93 artırılarak uygulanacağını, usulüne uygun düzenlenmediği tespit edilecek her bir belge için artırılarak ceza uygulanacağını özellikle hatırlatmak isterim...

Verilen bu sürenin uzatılıp uzatılmayacağı hususunda henüz bir açıklama bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA :

- 5/10/2023 tarih 32330 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği”

- 21/09/2024 tarih 32669 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No:1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 2)”

-213 Sayılı Vergi Usul Kanunu

- 19/11/2024 Tarihli GİB Duyurusu <https://www.gib.gov.tr/akaryakit-satislarinda-ulusal-tasit-tanima-sistemi-kullanilmasi-hakkinda-duyuru>

- 3/12/2024 Tarihli Darphane- Yetkilendirilmiş Araç Taşıt Montaj Firmaları Listesi <https://www.uttg.gov.tr/uttg-yetkilendirilmis-montaj-firmani-listesi.pdf>

- 27/11/2024 Tarihli Darphane Bilgilendirme Yazısı <https://www.utts.gov.tr/ulusal-tasit-tanima-sistemi-gecis-islemleri-hakkinda-bilgilendirme.pdf>
- 27/11/2024 Tarihli Mevcut Taşıt Tanıma Donanımlarının UTTS'd Kullanımının Mümkün Olmadığına Dair Darphane Tarafından Yapılan Duyuru <https://www.utts.gov.tr/duyuru-icerik?id=14&from=%2Fduyurularvehaberler>
- 23/09/2024 Tarihli "İŞTE KULLANILAN TAŞITLARIN "ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİNE" (UTTS) KAYIT ETTİRME ZORUNLULUĞU GETİRİLDİ" Başlıklı Makalemiz <https://www.bbdas.com.tr/2024-13-iste-kullanilan-tasitlarin-ulusal-tasit-tanima-sistemine-utts-kayit-ettirme-zorunlulugu-getirildi-b-2546>
- 28/11/2024 Tarihli Sirkülerimiz <https://www.bbdas.com.tr/2024-13-iste-kullanilan-tasitlarin-ulusal-tasit-tanima-sistemine-utts-kayit-ettirme-zorunlulugu-getirildi-b-2546>
- 11/11/2024 Tarihli Sirkülerimiz <https://www.bbdas.com.tr/bbdas-11-11-2024-170-tasit-sahibi-ulusal-tasit-tanima-sistemi-ne-utts-basvuru-kilavuzu-g-2580>

(!) Yayınlarımız, ilgili olduğu mevzuat düzenlemelerinin duyurulmasına yönelik genel açıklamalar içermektedir. Mevzuat düzenlemeleri karşısında, her olayın kendine has özellikleri ile birlikte değerlendirilerek getireceği yükümlülükler veya sağlayacağı avantajlar titizlikle değerlendirilmelidir. Mevzuat değişiklikleri üzerine yapılabilecek yorum, eleştiri veya tavsiyeler önemli görülen konulara dikkat çekmeye yönelik olup, uygulamada ilgili kurum veya kuruluşun belirlediği usul ve esaslara göre işlem yapılması esastır. Konularında uzman kadrolarımızdan olaya özgü ilave görüş alınmadan, sadece yayınlarımız esas alınarak yapılacak işlemler sonucunda doğabilecek zarar ve yükümlülüklerden yazar veya müşavirliğimiz sorumlu tutulamaz.